

**Oponentský posudok k inauguračnému konaniu doc. PhDr. Borisa Michalíka, PhD.,  
z Filozofickej fakulty UKF v Nitre v študijnom odbore 3.1.2 kulturológia na Filozofickej  
fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre**

Doc. Borisa Michalíka som začal evidovať pred viac ako desiatimi rokmi ako člena výskumného tímu prof. Jaroslava Čukana počas ich výskumov v rôznych lokalitách so slovenskou minoritnou societou vo Vojvodine. Boli súčasťou veľkého kruhu odborníkov zo Slovenska, ktorí prejavovali záujem o štúdium histórie a kultúry dolnozemsých Slovákov. Tento záujem nezostal len v rovine čiastkových projektov/výskumných zámerov, ale kontinuálne pretrval do súčasnosti prinášaním nových tém, ich uchopením, metodologických posunov, či odhaľovaním bielych miest poznania krajanskej kultúrnej histórie. Aj na základe vnímania výsledkov práce kolegov z Nitry som sa rozhodol prijať ponuku na posúdenie vedeckého a pedagogického diela menovaného inauguranta.

Úvodom je potrebné poznamenať, že študijná aj profesijná cesta doc. Michalíka je spojená výlučne s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. Po magisterskom štúdiu programu kulturológia v špecializácii riadenie kultúry a turizmu pokračoval v doktorandskom štúdiu kulturológie. To ukončil v roku 2008. Habilitovaný bol v roku 2013 v rovnakom odbore. Pracovne je zaradený na Katedre manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre, od roku 2016 je jej vedúcim. Po preštudovaní predloženého inauguračného spisu konštatujem, že spĺňa formálne podmienky pre uskutočnenie vymenúvacieho konania. V ďalšej časti posudku sa budem venovať hodnoteniu vedeckej, pedagogickej činnosti a pôsobeniu na univerzite.

Predmetom vedeckého záujmu doc. Michalíka sú najmä etnické procesy v prostredí dolnozemsých Slovákov, spolková činnosť a inštitucionálna rovina minoritnej kultúry, kontakty s materským národom aj s ďalším zahraničím. Z vedeckých výsledkov zaujímavý prístup predstavuje jeho model posudzovania akulturačných faktorov alebo analýza synkretizmu menšinovej kultúry. Osobitnou kapitolou vo vedeckej (publikačnej) činnosti inauguranta je kultúrny potenciál. Najskôr s kolegami (J. Čukan, L. Lenovský, M. Dubská) vypracoval metodiku mapovania a hodnotenia kultúrneho potenciálu, následne ju mnohokrát terénnym výskumom overil v praxi. Tak vznikli cenné práce zaoberajúce sa kultúrnym potenciálom Slovákov vo Vojvodine, v Rumunsku, Chorvátsku či Maďarsku. Celkovo je publikačná činnosť Borisa Michalíka nadštandardná. Materiál získaný počas terénnych a archívnych výskumov za

posledných približne 15 rokov mu umožnil publikovať samostatné aj kolektívne monografie, akceptované príspevky v relevantných periodikách či konfrontovať interpretované poznatky na početných vedeckých podujatiach. Jeho portfólio tvorí ku dňu žiadosti o inauguračné konanie 126 publikačných jednotiek, z ktorých je viac ako desať samostatných a kolektívnych monografií, 30 príspevkov v časopisoch a viac ako 30 konferenčných a iných zborníkov. Doc. Michalík deklaruje aj viac ako 100 citácií, z ktorých však len 5 je v databázovaných výstupoch. Často je citovaný kolegami z vlastného pracoviska, no aj napriek tomu prekračuje požadované kritériá k inauguračnému konaniu. Vedecká práca dokazuje systematickú aktivitu a jednoznačné výsledky.

Pomerne úspešná je aj projektová činnosť. Od ukončenia doktorandského štúdia v roku 2008 som nenašiel rok, v ktorom by doc. Michalík neriešil minimálne jeden vedecko-výskumný projekt. Za sebou má úspešne riešené projekty APVV, VEGA, KEGA, v ktorých bol spočiatku väčšinou zástupcom, neskôr aj vedúcim riešiteľského kolektívu. Evidujem aj výstup v rámci medzinárodného projektu Visegrad Fund. Z predložených materiálov je teda nesporná aj jeho projektovo-manažérska fundovanosť.

Pedagogická činnosť je osobitnou kategóriou hodnotenia. Doc. Michalík vedie prednášky a semináre v bakalárskom a magisterskom študijnom programe riadenie kultúry a turizmu. Okrem predmetov zameraných na turizmus vyučuje kultúrne dedičstvo aj kultúru Slovákov v zahraničí. Na doktorandskom stupni prednáša tri predmety v rámci študijného programu kulturológia. Školil viac ako 100 bakalárskych a magisterských záverečných prác, čo svedčí o značnom pracovnom vyťažení v tomto smere. Ako školiteľ viedol úspešne päť doktorandov. To je, vzhľadom na vek inauguranta, nadštandardný počet. Jeden z jeho bývalých doktorandov, Mgr. Miroslav Pap, PhD., pochádza z vojvodinskej Pivnice. Po skončení štúdia sa vrátil domov, čo nie je vo všetkých prípadoch samozrejmosťou. Manažérsky a publikačne sa úspešne angažuje vo sfére minoritnej kultúry. Tiež mi je známe, že na Katedre manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre študujú aj dolnozemskí študenti. Bez empatického prihliadnutia na tento fakt aj zo strany vedúceho katedry by bolo ich štúdium omnoho náročnejšie. Doc. Michalík je spoluautorom ôsmich kolektívnych učebných textov, vysokoškolských učebníc a metodických materiálov s primeraným autorským vkladom.

Inaugurant absolvoval študijné a prednáškové pobyty na univerzitách v Turecku, Poľsku a v Španielsku. Je primerane jazykovo vybavený, aby uspel aj v medzinárodnom vedeckom

diskurze, o čom hovorí aj cudzojazyčná publikačná činnosť. Realizoval viacero pozvaných prednášok na Slovensku, v Srbsku, Maďarsku a v Chorvátsku. Mám vedomosť o aktivitách v rámci činnosti Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov v Novom Sade, Národnostnej rady Slovenskej národnostnej menšiny či Matice slovenskej v Srbsku. Pri publikovaní sa nevyhol ani spolupráci so Slovenským vydavateľským centrom v Báčskom Petrovci, Demokratickým zväzom Slovákov a Čechov v Rumunsku, Kultúrnou a vedeckou spoločnosťou Ivana Krasku v Nadlaku, Zväzom Slovákov v Chorvátsku aj Kultúrnym centrom Našice. Vysoko hodnotím opakované pozvané prednášky v Ústave antropológie na Masarykovej univerzite v Brne. Je členom redakčnej rady srbského vedeckého časopisu Hotel and Tourism Management a domácich Kontextov kultúry a turizmu. Podieľal sa na tvorbe koncepčných rozvojových materiálov na úrovni Nitrianskeho samosprávneho kraja aj Slovenskej republiky (štátna politika voči Slovákom žijúcim v zahraničí). Za svoju vedecko-výskumnú činnosť bol viackrát ocenený na rôznych fórach doma aj v zahraničí. Vedu nielen realizuje, ale aj popularizuje prostredníctvom početných výstav, prednášok či vystúpení v médiách. Oceňujem snahu zvyšovať povedomie laickej verejnosti o kultúre zahraničných Slovákov prostredníctvom výstav obrazov inšitných aj akademických umelcov zo Srbska (Ján Bačúr, Anna Páliková, Zuzana Ferková, Mária Sláviková, Michal Ďurovka, Sonja Cvetkovič) v Galérii na schodoch FF UKF v Nitre. O jeho primeranej akceptácii na vlastnej fakulte hovorí aj fakt, že od roku 2020 je predsedom Odborovej komisie doktorandského štúdia v ŠO kulturoológia.

Na základe preštudovania inauguračného spisu a výberu publikačnej činnosti, ktorá mi bola zaslaná, konštatujem, že doc. PhDr. Boris Michalík, PhD., spĺňa kritériá pre úspešnú inauguráciu. Odporúčam preto, aby výsledkom procesu inaugurácie bolo udelenie titulu Profesor v študijnom odbore 3.1.2 kulturoológia.

V Báčskom Petrovci 10. 7. 2021

Prof. PhDr. Samuel Čelovský, DrSc.